

LA CAMPANA DE GRACIA

14 ABRIL

19 32

PRIMER ANIVERSARI DE LA REPUBLICA

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Teléf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 CENTIMS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona { Espanya . . . 1'50 ptes.
cada trimestre. . . { Estranger . . . 2'50 »

NÚMERS ATRASSATS: DOBLE PREU

INTENCIONS

BALANÇ I FESTA

Un any de República, abans d'ahir. Data que cal recordar. Com cal recordar aquell crit del 14 d'Abril de 1931, aquell crit ple d'intenció i d'agressivitat: "Mori Cambó!"

Aquell crit era un número que el poble aportava al programa de festes de la República naixent. Un número que no ha figurat, després—no volem escriure encara—, en el programa de festes de la República. I en demanar la mort de Cambó no es demanava únicament la mort de l'últim amic del rei lladre, de l'home que havia fet traïció a Catalunya per una casaca de ministre; es demanava la mort de tots els traidors, de tots els explotadors, de tots els assassins del poble.

No sabem si la fesa d'enguany haurà tingut l'efusió i la magnificència de la de l'any passat. No sabem si el poble haurà ressuscitat aquell crit, tan altament significatiu, de Mori Cambó!

Creiem que el poble no hauria d'oblidar els crits que li neixen del cor. L'oblit, mantes vegades, és una rectificació.

Sobretot en aquest primer aniversari de l'adveniment de la República, festa i balanç. Abans d'ahir, catorze d'Abril, el poble celebrava una festa: la festa de la seva lliberació. Però havia de celebrar, a més a més, un balanç. Un balanç fred, desapassionat, sincer. Criticar a la lleugera, sens estudi, judicant a primera vista i per les aparències, és francament estúpid. I és estúpid judicar a sangs calentes o bé quiet per baixos apetits personals.

La República no ha fet, tal vegada, tot el que podia tot el que havia d'haver fet. Però ha treballat molt i de ferm. Fredament, desapassionadament, sincerament, hem de confessar que cap altre país ha fet el que ha fet la República en un any de vida. I aquesta afirmació podem fer-la nos altres perquè no som pas massa governamentals, perquè, per temperament, som més aviat de l'oposició.

La República ha comès errors, però ha dut a bona fi grans obres. Un dels errors més funestos—error en el qual col·laboraren Marañón i Romanones—fou el de deixar escapar aquell brètol que es digué Alfons de Borbón i d'Habsburg. L'altre error fou la tolerància i la polidesa que tingué envers tots els còmplices de la monarquia.

Però ha separat l'Església de l'Estat, ha implantat el divorci, ha lliurat la terra de mans dels seus explotadors, ha creat escoles i cultura, ha reorganitzat i depurat l'exèrcit.

Es cert—massa cert—que ha perseguit els obrers, quan els obrers han tingut un gest de revolta. Es cert que el pes de la justícia s'ha deixat sentir més damunt dels humils que damunt dels poderosos. Es cert—massa cert—que no han estat castigades les rebeldies, les coaccions, les conspiracions dels rics, dels monàrquics, dels catòlics de punyal i trebuc. Es cert—massa cert—que els Ajuntaments i els Governos Civils han estat deixats a mans de gent de dreta, de gent que havia pactat amb la monarquia i amb la dictadura. I és cert—massa cert—que els republicans, es quedaven al carrer. Però ells, generosos, no pretenien pas ésser pagats amb un lloc als Ajuntaments, als Governos Civils. Ells ja es donaven per ben pagats amb l'adveniment de la República. I d'aquesta generositat se n'aprofitaven els pràctics, els oportunistes, els que avui ocupen llocs i honors immenses—cudament, i als quals caldrà escombrar.

Si la República no hagués tingut la tolerància i la polidesa que ha tingut amb els monàrquics, avui ningú no es

queixaria ni hi hauria aquest ambient d'inquietud i desconfiança. La llei ha d'ésser igual per a tothom.

Aquest primer aniversari de la data gloriosa del 14 d'Abril nosaltres l'hauriem celebrat així: tota la ciutat en festa; cançons, músiques, alegria triomfal; al moll, un vaixell; al vaixell, Berenguer el d'Annual, el marquès de Hoyos, Cierwa, Rodríguez de Viguri, el general Mola, el cardenal Segura, Cambó, Ventosa, Anido, tots els altres còmplices de la tràgica mascarada que fou la monarquia, i el vaixell camí de Bata.

Perquè a Bata no tan sols hi tenen dret els obrers.

Lluís CAPDEVILA

El retorn dels exiliats

Els obrers no perdonaran jamai a la República l'exili a Bata dels extremistes esquerrans. Ha estat aquesta una mesura innecessàriament cruel, que la fatalitat ha marcat amb el seu signe. En disposar-se el retorn dels deportats, un d'ells havia mort. Evidentment, aquest mort pesa damunt la consciència del govern, i causarà altres víctimes.

L'assaig de represió no ha donat el resultat que alguns esperits simplistes esperaven, i l'element obrer es mostra més intransigent i exaltat que mai.

Els republicans de sempre hem de reconèixer que hi ha un fons de raó en les protestes dels que viuen del seu treball i aspiren a organitzar la societat en un sentit més humà i més just del que avui impera arreu.

Molts dels que la República ha exiliat, formaren part del front únic antidinàstic i lluitaren, per tant, contra la monarquia.

L'element de dretes s'oposava amb totes les forces i empleant totes les armes, a l'adveniment del nou règim. Doncs bé; aquests elements no troben obstacles en manifestar-se contra la República i els seus dirigents. Carlistes, monàrquics, clericals i latifundistes formen el bloc més compacte i més intransigent, despotriquen amb tota llibertat i es manifesten contra la República sense que ningú els faci comprendre que el nou règim ha proclamat una llei rigorosa per a la seva defensa.

Ventosa es passeja lliurement per Espanya, fent la campanya de descrèdit més ignominiosa i més bastarda que hom recorda. I Ventosa no sols no lluità contra la monarquia, sinó que, contràriament, fou ministre de la segona dictadura i un dels més significats alfonsins.

La unilateralitat amb què la República castiga a aquells que es rebel·len contra el seu govern, és una font de descrèdit que difícilment serà compresa per les persones que s'obstinen a creure que l'obrer se l'ha de menysprear tant si es manifesta amb vagues com si apella al recurs de dirigir instàncies.

La República no ha pogut mantenir dignament l'exili dels extremistes obrers, consentint com consent, un dia i altre, agravis dels monàrquics i dels reaccionaris de tota mena.

Aquest número de "La Campana de Gràcia" sols surt amb quatre planes per haver hagut una avaria en la màquina.

Esperem que els nostres lectors sabran fer-se càrrec d'aquest contratemps, que tots lamentem.

L'únic que restarà de les deportacions és la rancúnia de les esquerres a la República, rancúnia que, indiscutiblement, agreujarà el descontent entre els obrers, i es traduirà amb apel·lacions a la violència que era senzill evitar procedint amb més cura i amb més seny, i abstenint-se d'enviar a Bata els que ajudaren tan decisivament a implantar la República.

Tornen ja els exiliats, i Ventosa, l'Urquijo i altres reaccionaris continuen la seva tasca de descrèdit, esperant el moment oportú per a desvirtuar la gesta del 14 d'Abril, fent de la nostra República un règim de privilegis i d'ignominia semblant al que era la monarquia.

Tan aviat es trobin entre els seus, els extremistes esquerrans organitzaran una propaganda d'odi i rebeldia molt més intensa que la que determinà el seu exili. I davant dels seus raonaments ens veurem obligats a reconèixer que no els manca fonament.

El company d'ideologia mort durant l'exili serà enlaira com a ensenya pregonera de la crueltat i la injustícia de la República.

Ventosa i els seus amics continuaran el boicot al règim. I els esquerrans de veritat patirem les conseqüències de la debilitat del govern i de la lleugeresa dels seus procediments de represió, i ens sentirem allunyats dels extremistes i divorciats també del govern de la República.

ADRIÀ VILALTA

La bondat del poble

Ara fa un any que el nostre poble va despertar de la seva letàrgia i decidí acabar amb aquell règim miserable i odiós que s'havia burlat d'ell per espai d'un nombre massa considerable d'anys.

El nostre era un poble desacreditat.

La seva resignació, la seva passivitat, el seu "ja farem", el posaven en ridícul davant els ulls de les nacions civilitzades.

Quan un espanyol anava a l'estranger, curava d'amagar la nacionalitat seva. Per por de no ésser la riota dels estranys, mai no deia que era fill d'Espanya, d'aquella Espanya excèntrica i especial, d'aquella Espanya governada per poca-vergonyes, d'aquella Espanya de pandereta i cartró.

Dir-se espanyol era una cosa desagradable. Un es feia còmplice, sense voler, d'un estat menyspreable, d'una política absurda i grotesca. L'espanyol tenia totes les característiques d'un tipus de vodevil: el del marit enganyat, per exemple.

L'espanyol, per força o de bon grat, suportava l'imperi de disbauxa d'una monarquia vil i abjecta, que es burlava de nosaltres, que la nostra llibertat se la passava per la creu dels pantalons. L'espanyol era aquell consentit que tot ho aguantava amb un excés de bona fe, que veia com la gent de sotana, junt amb aquella altra que en deien de pes: — plutòcrates, aristòcrates, militars i tota l'escòria de l'alta — alta? per què? — esfera social — li xuclaven la sang, li robaven poc a poc els diners que tenia, i li posaven la pell en remull per a jugar-se-la el dia que a ells els semblés, en una guerra absurda al Marroc o en una revolta qualsevol que refermés el poder d'una corona que feia anys duia de gairell el "chulo" cabdal d'una monarquia corcada. (Creiem haver-nos referit a l'ex-pistoler de consciències; al més gran creti que mai no hagi tingut cap reialesa.)

Avui fa un any que el poble va tenir ocasió d'esfondrar-ho, tot allò, i així ho féu. L'actitud magnífica i entusiasta d'aquella gernació que va llançar-se al carrer amb crits, banderes i pancartes; la gesta noble i digníssima d'aquella ardida multitud que d'una vegada per sempre més acabava amb el podrimener de gent malvada i perversa — gent bandarria i sense consciència, sense política i sense sentiments; gent miserable i odiosa; trinxeraires de la societat; explotadors dels oprimits i dels pobres; defensors dels crims més insolents, dels actes més reprobables... — fou una cosa admirable per demés.

El poble, obeïnt una sola veu, portat per un mateix ideal, es regenerava de tota una llarga vida d'esclavatge i sofriment. El poble, unit d'aquesta manera, disposat a jugar-se el tot pel tot, es treia del damunt aquella càrrega feixuga d'homes i dones d'instint pervers; aixafava la bèstia ferotge del feudalisme, de la supèrbia, de la religió... Entonava el seu himne de democràcia i llibertat, i albirava el més enllà respectuós que li haurien de tenir els homes que sempre l'havien menyspreat: aquells homes que ens consideraven com uns éssers resignats a tot, que ens miraven com una qualsevol cosa, com uns infelïços ciutadans de l'Espanya de pandereta i cartró.

Tothom recorda que aquella magna festa de regeneració i ciutadania va prendre unes proporcions fantàstiques i excepcionals. Indubtablement l'esperit del poble era republicà. Indubtablement el poble no creia en aquell "ex" que ens pintaven com a un déu amb espasa, guerra i polaines; ple de medalles i creus que devien haver estat guanyades en actes de bandidatge i covardia, als quals era tan aficionat.

La gent miserable — aquells monàrquics que tant tenien que callar, aquells que en sa vida res no han fet que els dignifiqui — es varen amagar. No se'ls veia per enlloc. La seva actitud els feia mereixedors d'una de les creus i medalles del Borbón. Passaren uns dies a casa llegint i preguntant. Sabien que una revolució així podia acabar amb la seva vida. Sabien que el poble, si fes justícia, podia exigir-los el cap...

Però — i això és el trist — coneixien la bondat del poble. Tenien la seguretat que tot aquell entusiasme no passaria d'una imponent manifestació; que amb banderes, crits i pancartes el poble es donaria per satisfet, i l'endemà començaria la seva nova vida de treball i resignació, d'humilitat i respecte, d'oblit i perdó.

I així ha estat, en efecte.

Aquell home covard i traïdor, reclos a casa durant els dies sentimentals de la magnífica revolució, té l'ànima tan envilida que no agraeix el favor dispensat pel poble que el va perdonar, que no li féu la justícia que en realitat es mereixia.

L'ex-monàrquic — que avui es diu republicà — fa la viu-viu altra vegada, torna a treballar per sota mà.

La seva política és la de sempre, política de picardia i perversitat; d'empar a les causes innobles, de protecció al malvat.

Cal que el poble no sigui bondadós fins a l'estultícia. Cal que el poble visqui prevengut.

No volem pas dir que les masses hagin de revoltar-se i hagi de córrer la sang que sortosament no hi hagué. Només demanem al poble que no vacilli, que sàpiga mantenir-se intel·ligent i serè. Que lluiti per defensar el que va obtenir un dia per la seva pròpia voluntat.

Per això avui, 14 d'Abril, data gloriosa que senyala una fita de llibertat, seria de doldre que unes rancúnies sense importància, unes diferències lleus, dividissin els ideals del poble.

Avui el poble s'ha de llençar al carrer amb el mateix entusiasme d'ara fa un any.

Avui el poble, amb més braó que mai, ha de fer sentir als quatre vents el crit solemne i sagrat de "Visca la República!"

AGUSTÍ COLLADO

Botons de foc

Jaume Carner, en un discurs pronunciat a Vendrell, ha dit que "Espanya havia gastat al Marroc cinc mil milions de pessetes".

Gangues de la monarquia!

* * *

El fill d'un diputat cavernícola i un altre noi, segurament de la mateixa filiació, a Madrid, han incendiat la tribuna oficial que, a la Castellana, hom havia bastit per-

Esteve Batlle ha recollit en aquest quadro una visió del 14 d'abril de 1931

què el president de la República assistís a les festes del primer aniversari de la República.

Detinguts els dos cavernícoles han confessat que en cometre la salvatjada estaven embriacs.

Quin honor per a la família!

El governador de Lleida s'ha vist obligat a desmentir una informació tendenciosa de "La Publi".

Tan tendenciosa com aquell solt anònim que aparegué al número corresponent al dia 31, i en el qual era atacat el nostre company Lluís Capdevila.

Llegim a "El Diluvio": "Un pueblo mal administrado".

Aquest poble és Santa Coloma de Gramanet. Però no és sol. N'hi ha tants!

Tots aquells on té majoria la Lliga.

REPICS

"...EL ESCÁNDALO VA CONMIGO"

A Santander se celebrava, al Real Cinema, una conferència a càrrec de Gil Robles.

En sortir al carrer, toparen uns grups de republicans i tradicionalistes i s'insultaren. S'oïren uns trets, intervenció de la policia, càrregues, ferits.

Està vist, es veu, que aquest senyor porta m... a la sabata.

MESURA PLAUSIBLE

El Governador civil de Madrid ha imposat una multa al Rector de Garganta de los Montes per celebrar una processó sense el corresponent permís.

Però, encara no s'han donat compte, aquests senyors, que les lleis són iguals per a tothom?

VOLUNTARIAT BÈL·LIC

Pel Ministre de la Guerra ha estat presentat a la Cambra dels Diputats un projecte de llei sobre el servei voluntari al Marroc.

Ho trobem molt raonat. Totes les coses fetes a la força no van gaire a l'hora.

CAUSA PER DIFAMACIÓ

S'ha vist la causa contra el director del diari "El Día", de San Sebastià, per haver injuriat i calunniat Marcellí Domingo dient que havia fugit a París amb certa quantitat de diners.

Malgrat ésser catòlic, aquest diari es veu que no segueix gaire al peu de la lletra els manaments de la Llei de Déu

UN ATRACAMENT A MADRID

En la matinada de divendres passat es va cometre un atrevit robatori a la sucursal del Banc de Biscaia de Madrid. Sis individus, pistola en mà, intimidaren la gent i s'emportaren 40.000 pessetes.

De l'atracament tot seguit se'n parlà al Congrés.

Els madrilenys ara sabran com les gasten aquests atracadors. No havíem pas de tenir-ne l'exclusiva els barcelonins

ENTREFILET

Ara fa un any cridàvem: **Mori Cambó! Visca Macià!**

Avui, amb més força que mai, hem de continuar cridant:

Visca Macià! Mori Cambó! Visca Macià!